

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il דוא"ל: info@cbs.gov.il פקס: 02-6521340

ירושלים, ח' באלול, תשע"ח
19 באוגוסט, 2018
246/2018

מורשעים בדין במשפטים פליליים, 2016 Persons Accused in Criminal Trials, 2016

- **34.2 אלף אנשים הועמדו לדין במשפטים פליליים בשנת 2016, מתוכם 29.5 אלף הורשעו בדין (86.2%).**
 - **26.2 אלף תושבי ישראל הועמדו לדין במשפטים פליליים בשנת 2016, מתוכם 21.5 אלף הורשעו בדין (82.3%).**
 - **מתוך תושבי ישראל אחוז המורשעים בדין בקרב המבוגרים (85.8%) היה גבוה משמעותית מאשר בקרב הקטינים (42.7%).**
- ### בקרב תושבי ישראל המבוגרים
- **סוגי העבירות עם אחוז המורשעים הגבוה ביותר היו: עבירות רישוי (99.0%, כלומר, בקרב כלל אלה שעמדו לדין בגין עבירה חמורה ביותר של עבירות רישוי, 99.0% מתוכם הורשעו בדין), עבירות כלכליות (97.7%) ועבירות כלפי ביטחון המדינה (95.7%). לעומת זאת, סוגי העבירות עם אחוז המורשעים הנמוך ביותר היו: עבירות רכוש (85.5%), עבירות כלפי הסדר הציבורי (83.1%) ועבירות כלפי גופו של אדם (79.8%).**
 - **86.4% מהגברים הורשעו בדין לעומת 79.6% מהנשים.**
 - **אחוז המורשעים בקרב היהודים והאחרים עמד על 82.6% לעומת 92.5% בקרב הערבים.**
 - **אחוז המורשעים היה גבוה יותר ביישובי מגורים מאשכולות חברתיים כלכליים נמוכים (אשכולות 1-2 - 90.4%) מאשר ביישובים מאשכולות גבוהים יותר (אשכולות 3-4 - 87.9%; אשכולות 5-6 - 83.8%; אשכולות 7-8 - 82.9%; אשכולות 9-10 - 75.2%).**
 - **בקרב עומדים לדין עם רמת השכלה הנמוכה ביותר (בעלי תעודת סיום לימודי חטיבת ביניים או יסודי 8 שנתית), אחוז המורשעים היה הגבוה ביותר - 90.5%. לעומת זאת, אחוז המורשעים בקרב עומדים לדין בעלי השכלה אקדמית היה 70.7%.**

[להגדרות והסברים](#)

[לנתוני התרשימים](#)

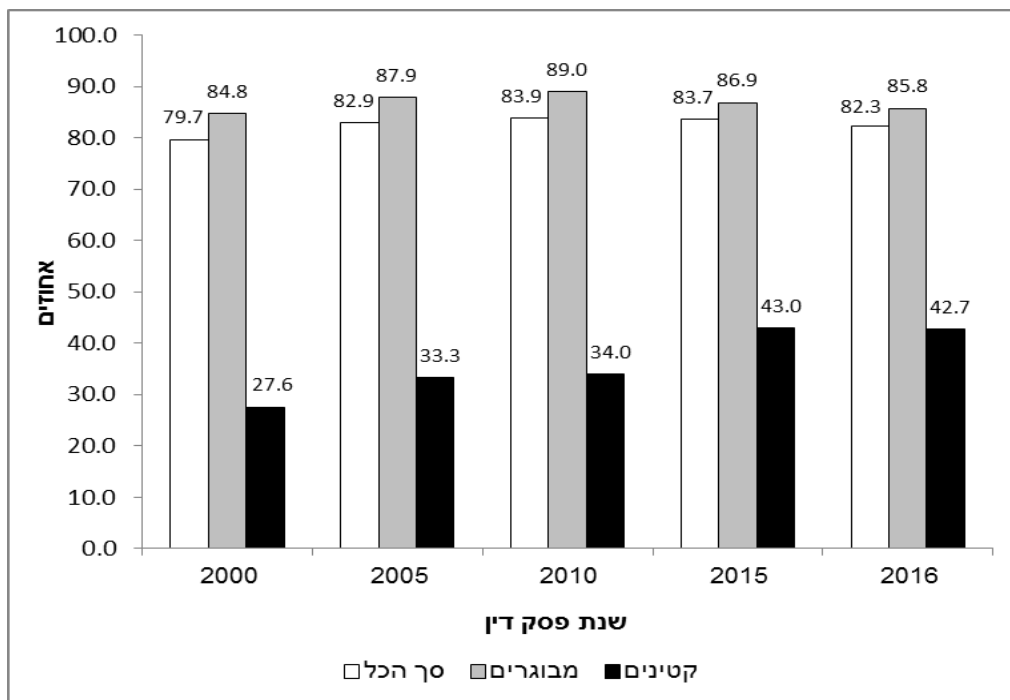
להודעה הקודמת בנושא [עומדים לדין במשפטים פליליים וסוגי עבירות, 2016](#)

בשנת 2016, 34.2 אלף אנשים הועמדו לדין במשפטים פליליים. מתוכם 29.5 אלף הורשעו בדין - 86.2% מכלל העומדים לדין באותה השנה. מספר **תושבי ישראל** שהועמדו לדין במשפטים פליליים, עמד על 26.2 אלף, ומתוכם 21.5 אלף (82.3%) הורשעו בדין.

אחוז המורשעים בקרב תושבי ישראל המבוגרים (85.8%) היה גבוה באופן ניכר מאשר בקרב הקטינים (42.7%). עם זאת, בשנים **2016-2010** ירד אחוז המורשעים בקרב המבוגרים (מ-89.0% ל-85.8%, בהתאמה), ואילו קרב הקטינים, אחוז המורשעים עלה באופן משמעותי (מ-34.0% ל-42.7%, בהתאמה, ראו תרשים 1).

תרשים 1 - אחוז המורשעים בדין בקרב תושבי ישראל שהועמדו לדין במשפטים פליליים

לפי גיל אחריות פלילית, שנים נבחרות

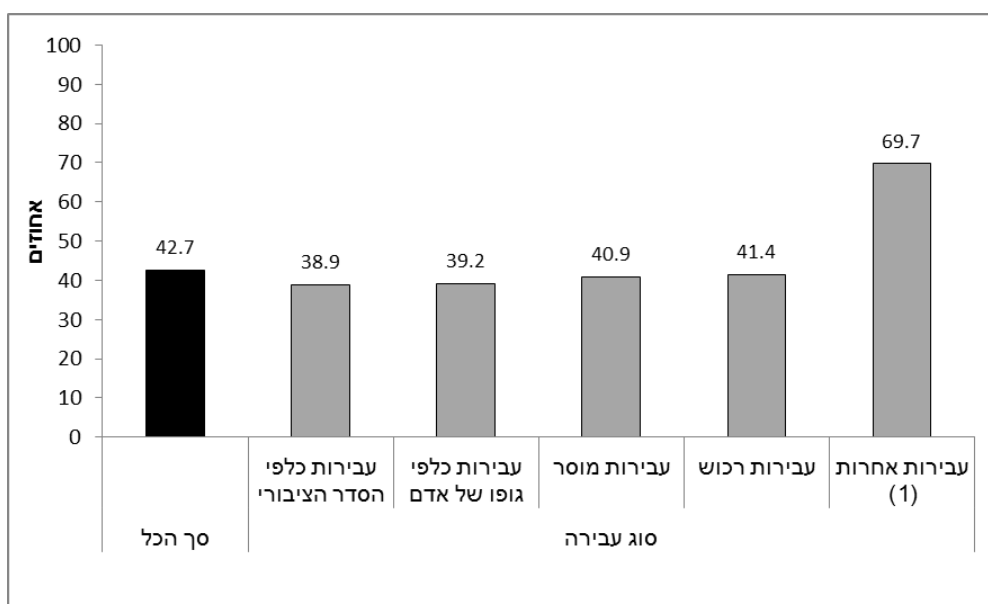

אחוז המורשעים בדין בקרב קטינים תושבי ישראל

בשנת 2016 הועמדו לדין במשפטים פליליים 2.1 אלף קטינים תושבי ישראל, מהם 914 (42.7%) הורשעו בדין. אחוז המורשעים בקרב הבנים הקטינים היה 43.7% לעומת 21.9% בקרב הבנות הקטינות. בקרב יהודים ואחרים קטינים - 35.6% הורשעו בדין לעומת 55.3% מהערבים הקטינים. 84.6% מסך כל הקטינים תושבי ישראל אשר הועמדו לדין במשפטים פליליים, נשפטו בבתי משפט לנוער. בבתי משפט אלו אחוז המורשעים עמד על 38.0%.

בחינת אחוז המורשעים בקרב הקטינים לפי **סוגי העבירה** העיקריים שבהם הם הואשמו - מראה כי לא היו הבדלים משמעותיים ביניהם. 38.9% מאלה שהואשמו בעבירות כלפי הסדר הציבורי הורשעו בדין, 39.2% מאלה שהואשמו בעבירות כלפי גופו של אדם הורשעו בדין, 40.9% מאלה שהואשמו בעבירות מוסר (הכוללות בעיקר עבירות הקשורות לסמים ולזנות) הורשעו בדין ו-41.4% מאלה שהואשמו בעבירות רכוש הורשעו בדין (ראו תרשים 2).

תרשים 2 - אחוז המורשעים בדן בקרב קטינים תושבי ישראל שהועמדו לדין במשפטים פליליים לפי סוגי עבירות נבחרים, 2016

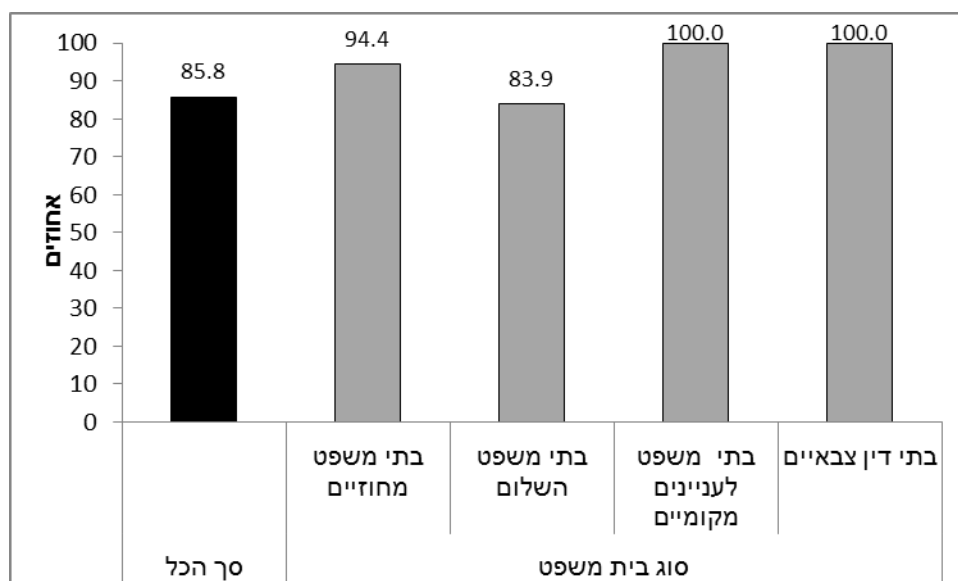
(1) כולל: עבירות כלפי ביטחון המדינה, עבירות כלפי חיי אדם, עבירות מין, עבירות מרמה, עבירות כלכליות, עבירות רישוי או עבירות אחרות.

אחוז המורשעים בדן בקרב מבוגרים תושבי ישראל

בשנת 2016 הועמדו לדין במשפטים פליליים 24.0 אלף מבוגרים תושבי ישראל, 20.6 אלף (85.8%) מהם הורשעו בדן.

אחוז המורשעים בקרב תושבי ישראל המבוגרים אשר הועמדו לדין בבתי משפט מחוזיים היה 94.4%. אחוז זה היה גבוה יותר מאשר בקרב אלה שהועמדו לדין בבתי משפט השלום (83.9%). בבתי משפט לעניינים מקומיים ובבתי דין צבאיים, כל המבוגרים שהועמדו לדין הורשעו (100.0%; ראו תרשים 3).

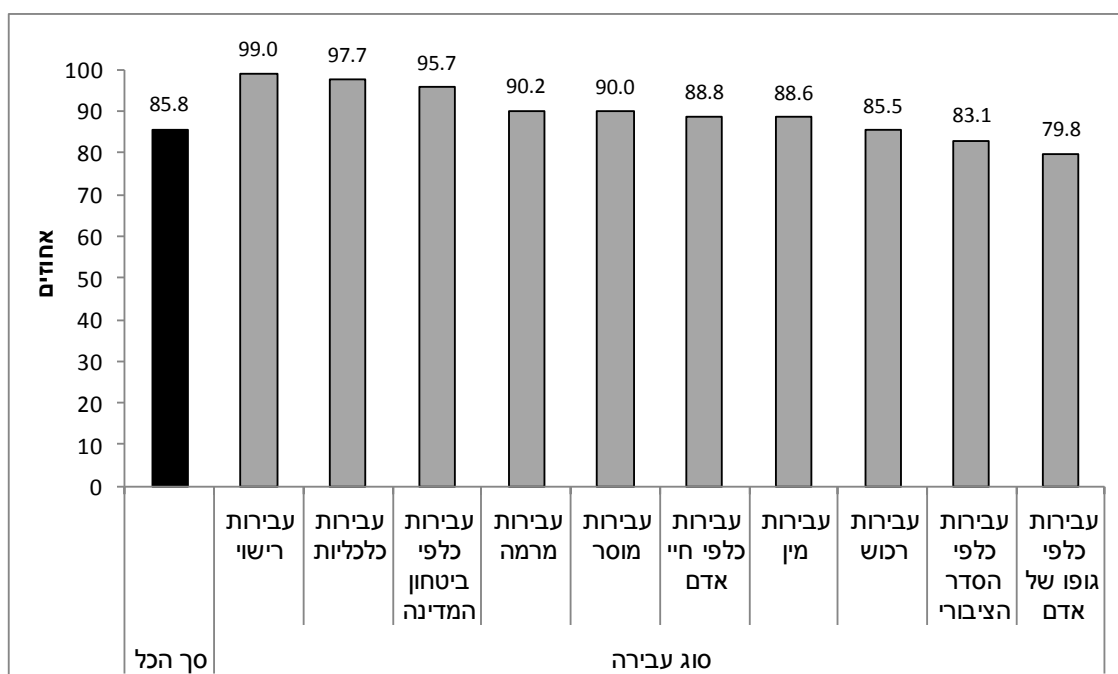
תרשים 3 - אחוז המורשעים בדן בקרב מבוגרים תושבי ישראל שהועמדו לדין במשפטים פליליים לפי סוג בית משפט, 2016

סוגי העבירות נחלקים למספר קטגוריות של קבוצות עבירה: עבירות כלפי ביטחון המדינה, עבירות כלפי הסדר הציבורי, עבירות כלפי חיי אדם, עבירות כלפי גופו של אדם, עבירות מין, עבירות מוסר, עבירות רכוש, עבירות מרמה, עבירות כלכליות, עבירות רישוי. כשבוחנים את סוגי העבירות שבהם נאשמו תושבי ישראל המבוגרים, אפשר לראות כי סוגי העבירות עם אחוז המורשעים הגבוה ביותר היו עבירות רישוי (99.0%), כלומר, בקרב כלל אלה שעמדו לדין בגין עבירה חמורה ביותר של עבירות רישוי, 99.0% מתוכם הורשעו בדין. עבירות כלכליות (97.7%) ועבירות כלפי ביטחון המדינה (95.7%). אחוז מורשעים גבוה יחסית נמצא גם בקרב מי שהועמדו לדין על עבירות מרמה (90.2%), עבירות מוסר (90.0%), עבירות כלפי חיי אדם (88.8%) ועבירות מין (88.6%). סוגי העבירות עם אחוזי המורשעים הנמוכים ביותר היו עבירות רכוש (85.5%), עבירות כלפי הסדר הציבורי (83.1%) ועבירות כלפי גופו של אדם (79.8%; ראו תרשים 4).

תרשים 4 - אחוז המורשעים בדין בקרב מבוגרים תושבי ישראל שהועמדו לדין במשפטים פליליים

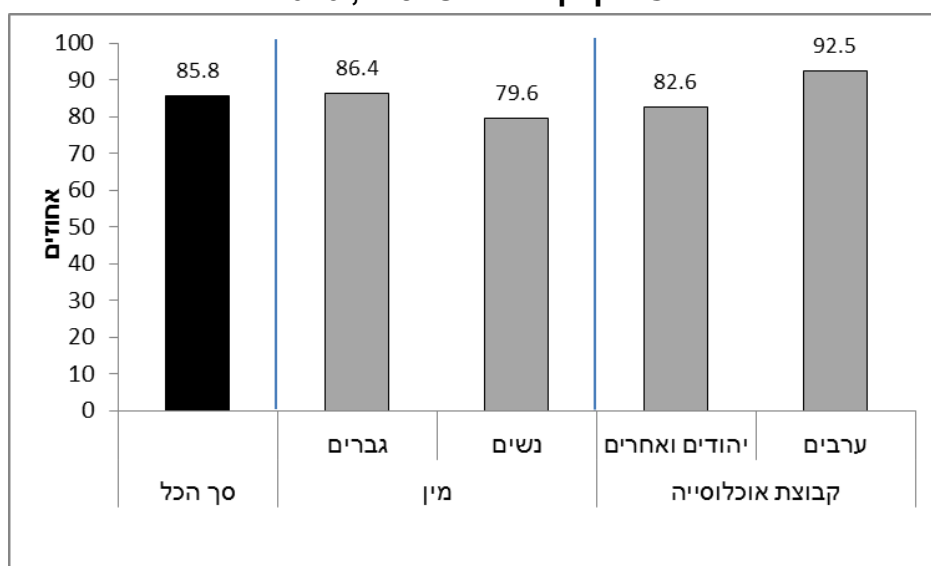
לפי סוגי עבירות, 2016

אחוז המורשעים בקרב תושבי ישראל המבוגרים, נבחן גם לפי מאפיינים חברתיים-דמוגרפיים. בקרב גברים שהועמדו לדין, אחוז המורשעים היה 86.4% והוא היה גבוה מאחוז המורשעות בקרב הנשים שהועמדו לדין (79.6%, ראו תרשים 5).

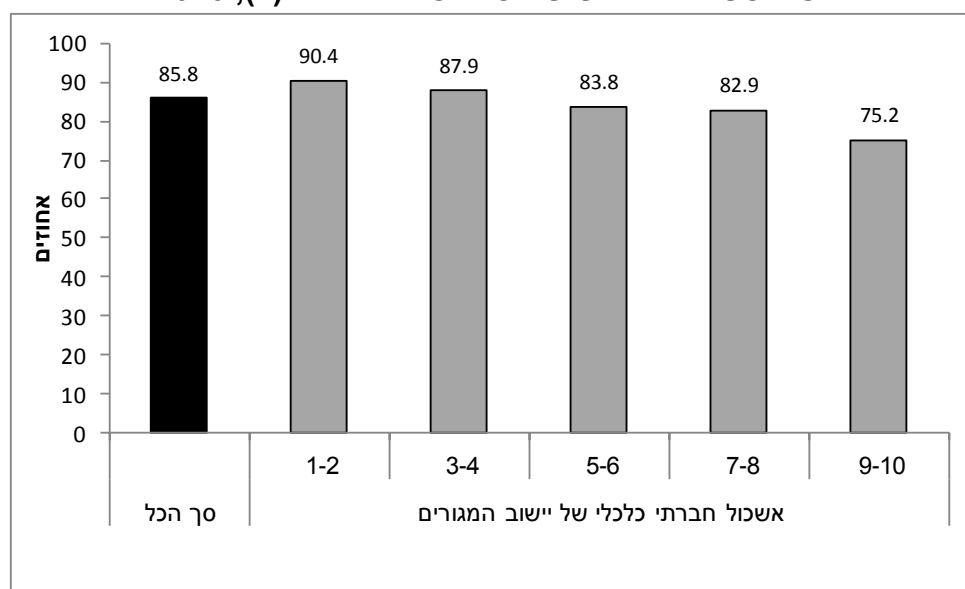
פערים משמעותיים באחוז המורשעים נמצאו כאשר הנתונים נבחנו לפי קבוצת אוכלוסייה - אחוז המורשעים בקרב היהודים והאחרים (82.6%) היה נמוך משמעותית מאשר בקרב הערבים (92.5%, ראו תרשים 5).

תרשים 5 - אחוז המורשעים בדין בקרב מבוגרים תושבי ישראל שהועמדו לדין במשפטים פליליים לפי מין וקבוצת אוכלוסייה, 2016

בחינת תושבי ישראל המבוגרים לפי **אשכול חברתי כלכלי של יישוב המגורים** מצביעה על כך שכל שרמת האשכול החברתי הכלכלי עולה כך אחוז המורשעים יורד. אחוז המורשעים הגבוה ביותר נמצא בקרב אלה שגרים ביישובים מהאשכולות החברתיים הכלכליים הנמוכים (אשכולות 1-2) - 90.4% ואחוז המורשעים בקרב אלה שגרים ביישובים מהאשכולות החברתיים הכלכליים 5-6 עמד על 83.8%, בקרב מי שגרים ביישובים מהאשכולות החברתיים הכלכליים הגבוהים ביותר (אשכולות 9-10), אחוז המורשעים היה הנמוך ביותר והוא עמד על 75.2% (ראו תרשים 6).

תרשים 6 - אחוז המורשעים בדין בקרב מבוגרים תושבי ישראל שהועמדו לדין במשפטים פליליים לפי אשכול חברתי-כלכלי של יישוב המגורים (1), 2016

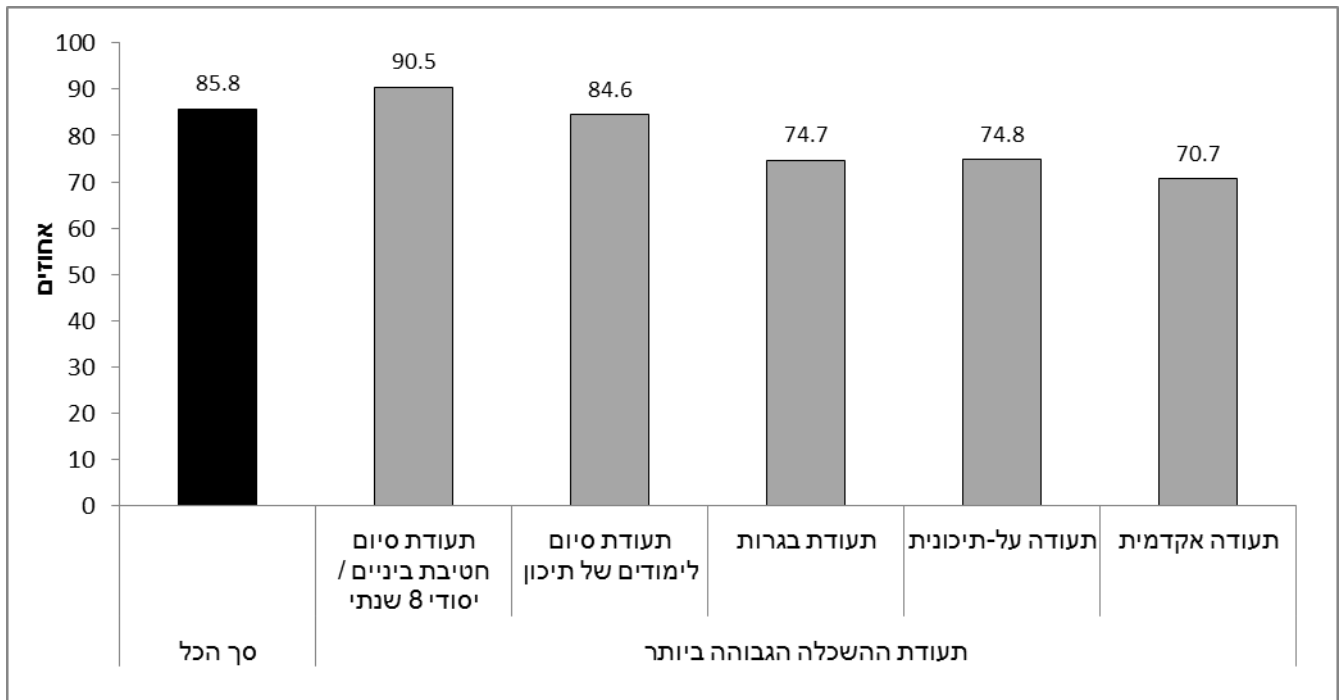

(1) אשכול חברתי-כלכלי של יישוב מגורים מתבסס על ההודעה לתקשורת [אפיון רשויות מקומיות וסיווג לפי הרמה החברתית-כלכלית של האוכלוסייה בשנת 2013](#). הרשויות המקומיות סווגו ל-10 אשכולות הומוגניים שאינם שווי גודל לפי ערך המדד החברתי-כלכלי שלהן. אשכול 1 מציין את הרמה הנמוכה ביותר, ואשכול 10 - את הרמה הגבוהה ביותר.

הבדלים משמעותיים יותר באחוז ההרשעות של תושבי ישראל המבוגרים ניתן לראות כאשר בוחנים אותם לפי רמת ההשכלה הגבוהה ביותר.

בקרב עומדים לדין עם רמת ההשכלה הנמוכה ביותר (בעלי תעודת סיום לימודי חטיבת ביניים או יסודי 8 שנתי), אחוז המורשעים היה הגבוה ביותר - 90.5%. לעומת זאת, אחוז המורשעים בקרב עומדים לדין בעלי השכלה אקדמית היה 70.7% (ראו תרשים 7).

תרשים 7 - אחוז המורשעים בדין בקרב מבוגרים תושבי ישראל שהועמדו לדין במשפטים פליליים לפי רמת השכלה (1), 2016

(1) מבוסס על מרשם ההשכלה שבלמ"ס (לשנת 2015).

עומדים לדין במשפטים פליליים - הנתונים מציגים מידע על עומדים לדין במשפטים פליליים שדינם נגזר בשנה נתונה. הנתונים מתייחסים לתושבי ישראל שהואשמו בעבירה על החוק, וכן לתושבי חוץ ולתושבי הרשות הפלסטינית שביצעו עבירות נגד ישראלים או עבירות בשטח ישראל.

הנתונים כוללים פסקי דין שניתנו בערכאה ראשונה בבתי המשפט האלה: בתי משפט מחוזיים, בתי משפט השלום, בתי משפט לעניינים מיוחדים (בית משפט לתעבורה, לנוער, לעניינים מקומיים, לענייני משפחה ולתביעות קטנות) בתי הדין הצבאיים, המינהליים, הדתיים ובתי דין לעבודה.

הנתונים אינם כוללים את התיקים שנסגרו או שנמשכו בהחלטת הפרקליטות והמשטרה, בשל החלטות מינהליות ואחרות, ולא הגיעו להכרעת הדין.

יחידת הספירה היא פסק דין לגבי עומד לדין אחד כאשר בכל פסק דין קיים תיק בית משפט אחד או יותר. תיק בית משפט יכול לכלול אישום על יותר מעבירה אחת נגד אותו אדם.

כל פסק דין נמנה פעם אחת, גם אם נדונו בו כמה תיקים או כמה אירועים פליליים שבוצעו במועדים שונים ובמקומות שונים. במקרים שבהם נדונו בפסק הדין מספר תיקים ("איחוד תיקים"), התיק שנכלל הוא התיק העיקרי. במקרים שבהם לאדם הייתה יותר מהכרעה אחת באותה שנה, הוא נכלל בסטטיסטיקה זו פעם אחת בלבד. פסק הדין שמייצג אותו במקרים אלה יהיה פסק הדין האחרון שבו הוכרע דינו בשנה הנחקרת.

הרשעה/מורשעים בדין - כל חיוב בדין של אדם בהאשמה שהוגשה נגדו ייחשב כהרשעה (לא כולל הליך ביטול הרשעה).

הכרעה בדין מוצגת על פי כמה רמות פירוט: ברמה הכללית של פסק הדין בלבד, ברמת תיק בית משפט, ברמת תיק החקירה וברמת העבירה המפורטת. ההכרעה המחושבת לפסק דין נקבעת החל מרמת העבירה ועד לרמת פסק הדין. ההכרעה המחושבת תיחשב כהרשעה אם נרשמה הרשעה לפחות באחת מהרמות. בכל שאר המקרים, תירשם ההכרעה כאי-הרשעה. בכל התרשימים שבהודעה מוצגת ההכרעה המחושבת ברמת פסק הדין בלבד.

אי-הרשעה - כולל עומדים לדין שזוכו ועומדים לדין שזוכו מחמת הספק. בנוסף כלולים עומדים לדין שאינם מסוגלים לעמוד לדין או שאינם בני עונשין בשל מחלת נפש או ליקוי בכושר שכלי, וכן עומדים לדין שנמצאו חייבים בדין אולם בוצע עבורם הליך ביטול הרשעה.

הליך ביטול הרשעה מתאר משפטים שבהם לפני מתן גזר הדין בית המשפט נתן צו מבחן או צו שירות לתועלת הציבור תוך ביטול הרשעה - לפי סעיף A192 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] תשמ"ב-1982.

גיל אחריות פלילית (מבוגרים וקטינים) - חוק הנוער קובע כי "קטין" הוא מי שטרם מלאו לו 18 שנים. קטין מעל גיל 12 אשר ביצע עבירה פלילית יישא באחריות פלילית למעשיו ואף ניתן להגיש נגדו כתב אישום ולהענישו על מעשיו. כל קטין שהוא מתחת לגיל 12 "אינו בר עונשין" כלומר אינו נושא באחריות פלילית, ולכן גם אם ביצע עבירה פלילית, הוא לא יועמד לדין בגין מעשיו. בעיבודים הסטטיסטיים הסיווג למבוגר ולקטין נעשה לפי

הקריטריונים האלה: גיל בעת ביצוע העבירה, גיל בעת הגשת כתב אישום ובית המשפט שבו נשפט הפרט. קטין נחשב מי ש-2 מתוך 3 הקריטריונים מצביעים על היותו קטין, שאר המקרים ייחשבו כמבוגרים.

עבירה פלילית - אירוע פלילי שכלל הפרה של סעיף חוק שלגביו הוגש כתב אישום נגד אדם אחד על ביצוע עבירה. בעיבודים הסטטיסטיים שבהם הפרט מיוצג על ידי יותר מעבירה אחת, סוג העבירה נקבע לפי סעיף החוק החמור ביותר בהאשמה ובהרשעה כולה, העונש המרבי הצפוי לנאשם, ובהתאם לדירוג חומרת קבוצת העבירה, כפי שנקבע על ידי משטרת ישראל.

סיווג העבירות על פי משטרת ישראל

עבירות כלפי ביטחון המדינה - בגידה וריגול; מרד והסתה למרד; עבירות על חוקי חירום; הסתננות; מסירת סודות רשמיים.

עבירות כלפי הסדר הציבורי - הכשלת עובד ציבור; תקיפה והכשלת שוטר; קטטות והפרעות ברחובות ובמוסדות; איומים; שוחד; התקהלות או התאגדות; מטרד רעש וחסידת דרך; הסגות גבול ועבירות כנגד חוק הכניסה לישראל.

עבירות כלפי חיי אדם - רצח; ניסיון לרצח; הריגה; גרימת מוות ברשלנות; איומי רצח והריגה.

עבירות כלפי גופו של אדם - חבלה גופנית חמורה; תקיפה; חטיפה, כפייה ומאסר שווא.

עבירות מין - אינוס; מעשים מגונים; הפצת מחלות מין; הטרדה מינית.

עבירות מוסר - עבירות זנות ועבירות סמים.

עבירות רכוש - שוד; סחיטה; תקיפה לשם גנבה; התפרצות לבתי עסק, מוסדות ודירות; גנבות אופניים; גנבות רכב; כייסות; גרימת נזק לרכוש בזדון.

עבירות מרמה - זיוף מסמכים, זיוף כספים; משיכת שיק ללא כיסוי.

עבירות כלכליות - עבירות כלכליות; פיסקליות.

עבירות מינהליות - חוקי עזר עירוניים.

עבירות רישוי - רישוי נשק ותחמושת; רישוי מלאכות, תעשיות ועסקים; רדיו וטלוויזיה; עבירות תעבורה ועבירות רישוי בנייה לא חוקית.

מקורות הנתונים

הנתונים התקבלו ממערכת מרשם פלילי חדש (מפ"ל).

מערכת זו פותחה ומנוהלת במנהל טכנולוגיות של משטרת ישראל (מנ"ט). ייעודה של המערכת הוא ניהול המרשם הפלילי על פי העקרונות הקבועים בחוק, כולל כללי התיישנות ומחיקת מידע. במסגרת המרשם הפלילי מתועדים ומנוהלים עבירות פליליות, הכרעות בגין עבירות אלו והעונשים שנפסקו בגינן. בשנת 2012 התקבלו עדכונים לנתונים לשנים 2010 ו-2011.